

ĆWICZENIA NR 3

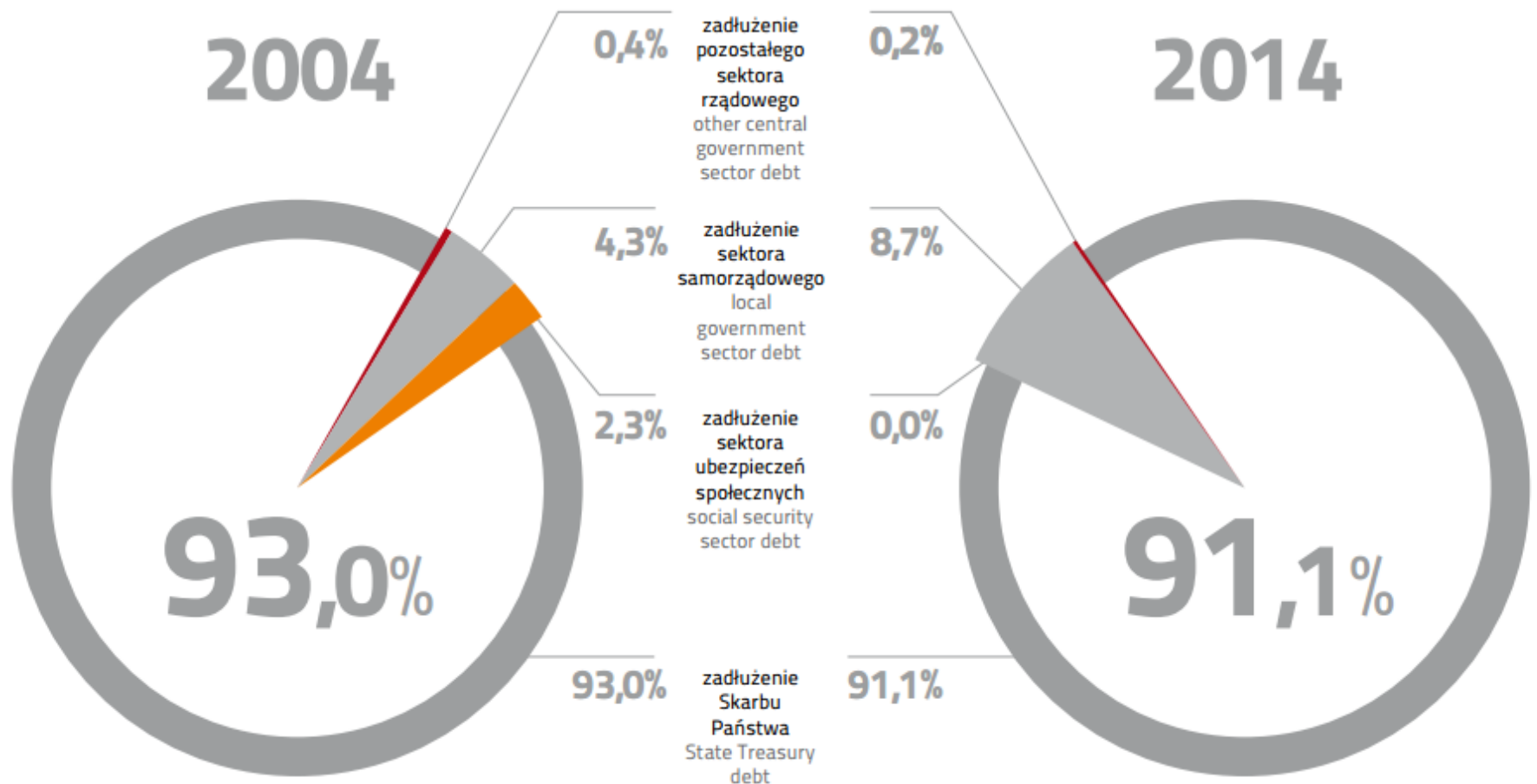
DŁUG PUBLICZNY W SEKTORZE FINANSÓW PUBLICZNYCH

PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY

- **NOMINALNA** WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH **PO WYELIMINOWANIU WZAJEMNYCH ZOBOWIĄZAŃ**
- PDP jest wynikiem skumulowanych deficytów z lat poprzednich - PDP i deficyt budżetowy to instytucje powiązane
- PDP jest długiem całego SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

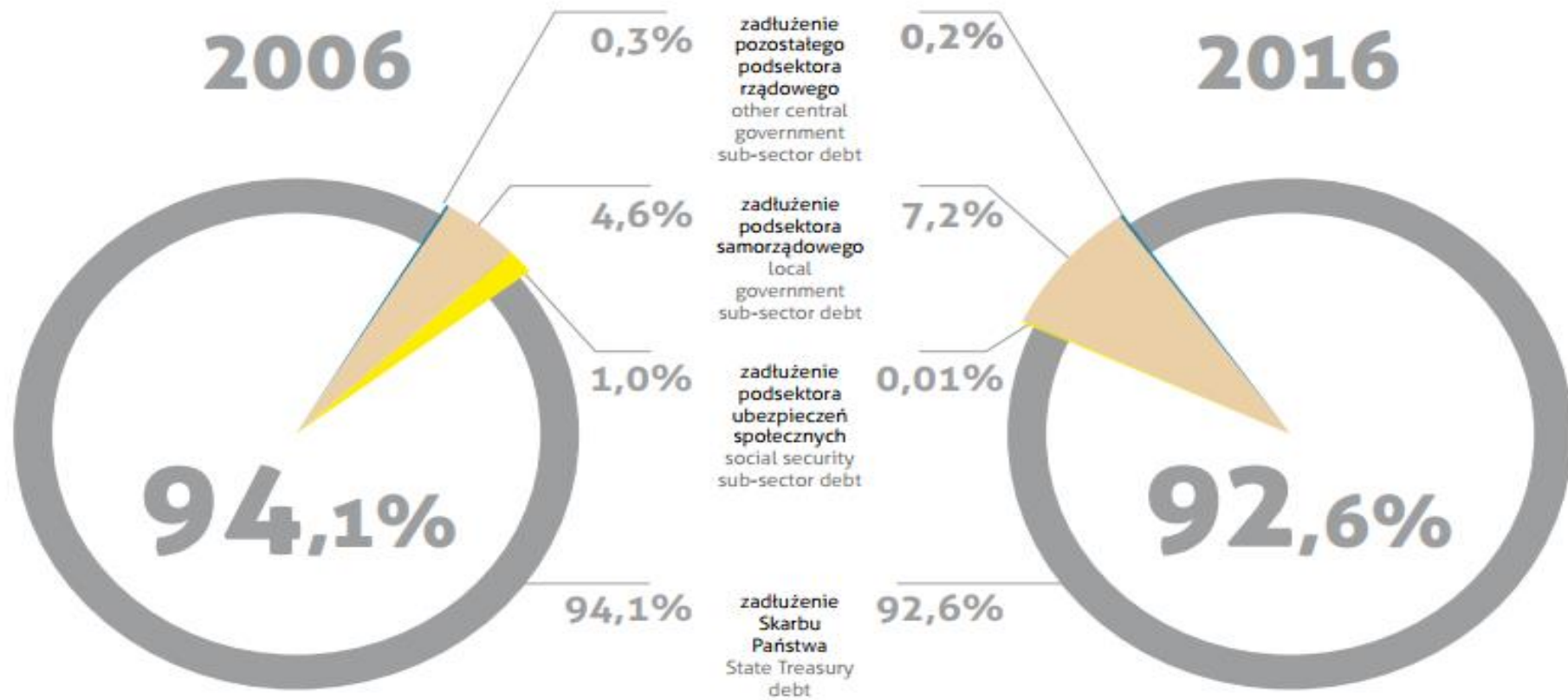
MINISTERSTWO FINANSÓW, „DŁUG PUBLICZNY. RAPORT ROCZNY 2014”

- <http://www.finanse.mf.gov.pl/documents/766655/8661b4bc-1fc7-4e20-b548-c711c8dde031>

MINISTERSTWO FINANSÓW, „DŁUG PUBLICZNY. RAPORT ROCZNY 2016”

- <http://www.finanse.mf.gov.pl/documents/766655/7d7939c2-81b1-4417-871b-756f2ce02dea>

Wykres 6.2 / Chart 6.2

Państwowy dług publiczny według podsektorów w 2006 oraz w 2016 r.

Public debt by sub-sectors in 2006 and 2016

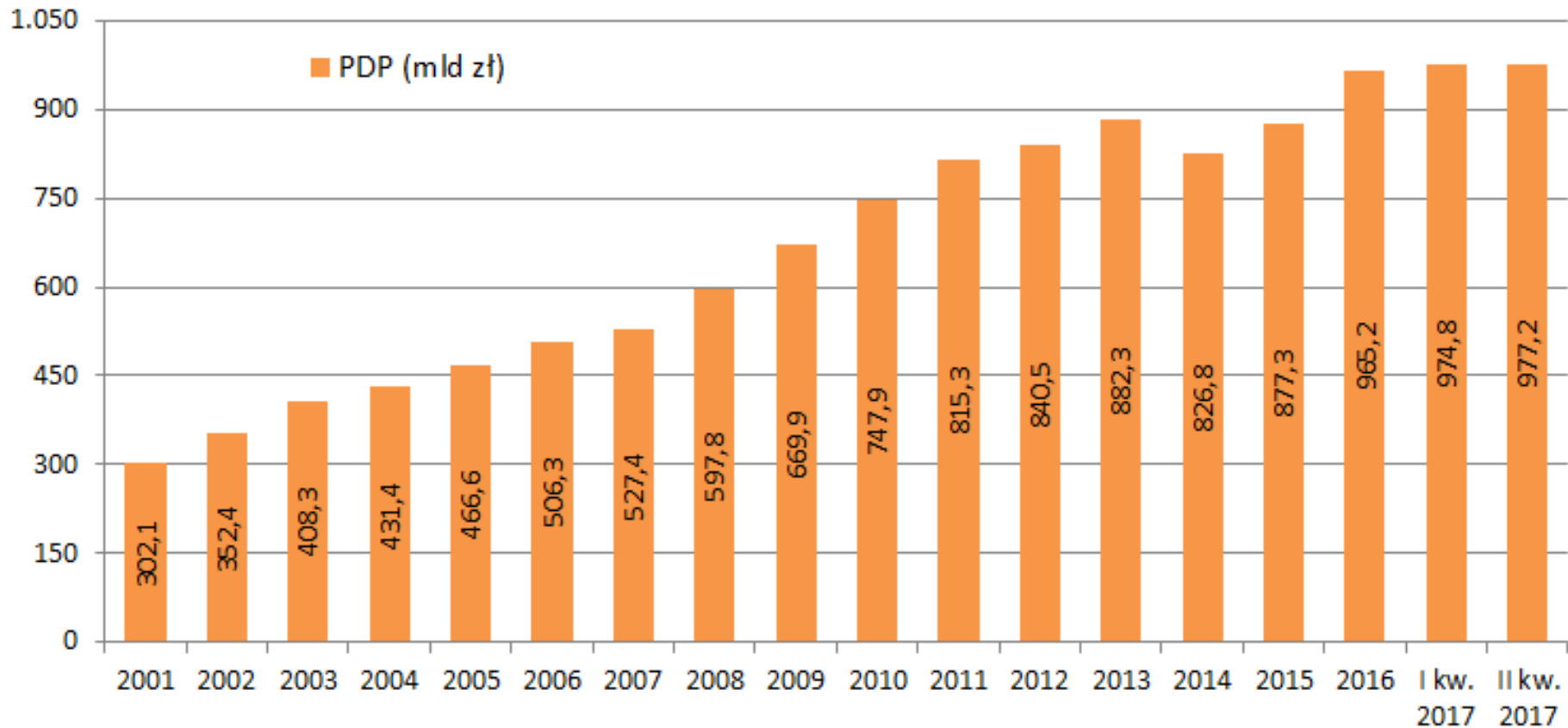
W 2016 r. dominujący udział w strukturze państwowego długu publicznego miał dług Skarbu Państwa – stanowił 92,6% (91,6% w 2015 r.). Udział długu podsektora samorządowego wyniósł 7,2% (8,2% w 2015 r.), w tym jednostek samorządu terytorialnego i ich związków 6,8% (7,8% w 2015 r.).

Na wielkość państwowego długu publicznego po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora, tj. po konsolidacji, na koniec 2016 r. złożyło się:

- **zadłużenie podsektora rządowego: 895,6 mld zł** (wzrost o 90,4 mld zł);
- **zadłużenie podsektora samorządowego: 69,6 mld zł** (spadek o 2,5 mld zł);
- **zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych: 0,1 mld zł** (spadek o 0,02 mld zł).

Państwowy dług publiczny (PDP, zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji) na **koniec II kwartału 2017 r.** wyniósł 977.216,4 mln zł, co oznaczało:

- wzrost o 2.460,3 mln zł (+0,3%) w II kwartale 2017 r.,
- wzrost o 12.017,5 mln zł (+1,2%) w stosunku do końca 2016 r.

Art. 72 ust. 1 UFP

Państwowy dług publiczny obejmuje zobowiązania sektora finansów publicznych z następujących tytułów:

- 1) wyemitowanych papierów wartościowych opiewających na wierzytelności pieniężne;
- 2) zaciągniętych kredytów i pożyczek;
- 3) przyjętych depozytów;
- 4) wymagalnych zobowiązań:
  - a) wynikających z odrębnych ustaw oraz prawomocnych orzeczeń sądów lub ostatecznych decyzji administracyjnych,
  - b) uznanych za bezsporne przez właściwą jednostkę sektora finansów publicznych będącą dłużnikiem.

WARTOŚĆ NOMINALNA PDP

Art. 73 UFP

1. Państwowy dług publiczny oblicza się jako **wartość nominalną** zobowiązań jednostek sektora finansów publicznych po wyeliminowaniu wzajemnych zobowiązań między jednostkami tego sektora.

2. Przez **wartość nominalną zobowiązania** rozumie się **wartość nominalną**:

- 1) **wyemitowanych papierów wartościowych;**
- 2) **zaciągniętej pożyczki, kredytu lub innego zobowiązania, to jest kwotę świadczenia głównego, należną do zapłaty w dniu wymagalności zobowiązania.**

3. Wartość nominalna zobowiązań indeksowanych lub kapitalizowanych odpowiada początkowej wartości nominalnej z uwzględnieniem przyrostu kapitału, wynikającego z indeksacji lub kapitalizacji, naliczonego na koniec okresu sprawozdawczego.

WARTOŚĆ NOMINALNA PDP

- wartość nominalna, w odróżnieniu od wartości realnej, nie uwzględnia zjawiska inflacyjnego wpływającego na wartość zobowiązania ze względu na siłę nabywczą pieniądza
- wartość nominalna, jest to wartość danego dobra wyrażona najczęściej w pieniądzu bez uwzględnienia wpływu innych czynników takich jak np. inflacja.

Art. 72 ust. 2 UFP

Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym rodzaje zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych, uwzględniając podstawowe kategorie przedmiotowe i podmiotowe zadłużenia oraz okresy zapadalności.

Art. 74 UFP

1. Minister Finansów sprawuje kontrolę nad sektorem finansów publicznych w zakresie przestrzegania zasady stanowiącej, że państwowy dług publiczny nie może przekroczyć 60% wartości rocznego produktu krajowego brutto.
2. Minister Finansów sprawuje kontrolę nad stanem długu Skarbu Państwa w celu zapewnienia przestrzegania zasady, o której mowa w ust. 1.
3. Minister Finansów sprawuje kontrolę, o której mowa w ust. 1 i 2, w szczególności przez sprawdzanie realizacji obowiązków wynikających z art. 86.
4. Minister Finansów, w związku ze sprawowaną kontrolą, o której mowa w ust. 1 i 2, ma prawo żądania od jednostek sektora finansów publicznych dodatkowych informacji o bieżącym i prognozowanym zadłużeniu tych jednostek oraz o strukturze zadłużenia.
5. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowej realizacji obowiązków wynikających z art. 86 Minister Finansów informuje o nieprawidłowościach organy nadzoru nad działalnością jednostek sektora finansów publicznych.

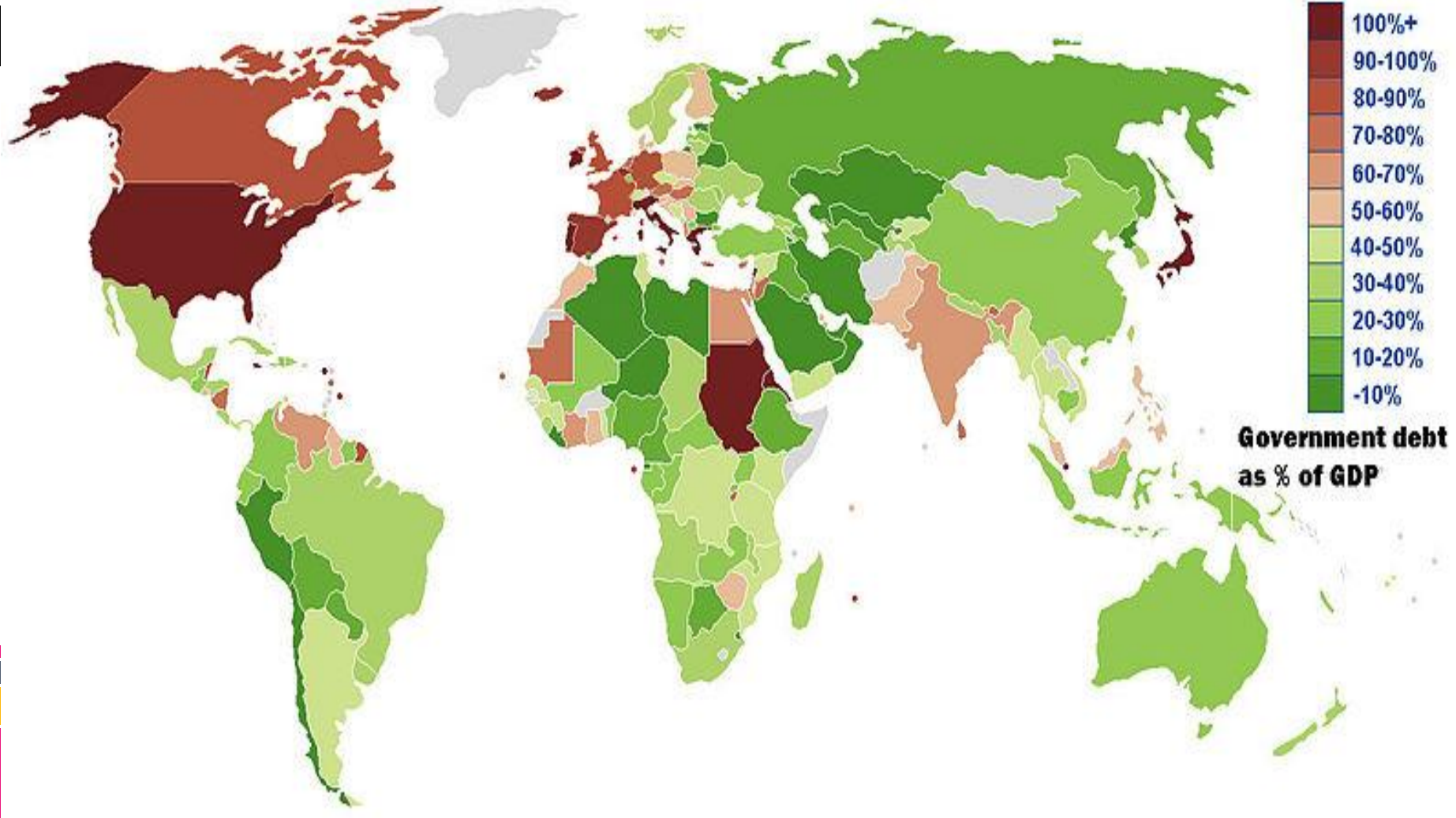
Art. 75 UFP

1. Minister Finansów opracowuje czteroletnią strategię zarządzania długiem Skarbu Państwa oraz oddziaływania na państwowy dług publiczny, uwzględniając w szczególności:

- 1) uwarunkowania zarządzania długiem związane ze stabilnością makroekonomiczną gospodarki;
- 2) analizę poziomu państwowego długu publicznego;
- 3) prognozy poziomu państwowego długu publicznego i długu Skarbu Państwa;
- 4) prognozy kosztów obsługi długu Skarbu Państwa;
- 5) kształtowanie struktury zadłużenia;
- 6) prognozy i analizę niewymagalnych zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa.

2. Dokument, o którym mowa w ust. 1, Minister Finansów przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia.

3. Rada Ministrów po zatwierdzeniu dokumentu, o którym mowa w ust. 1, przedstawia go Sejmowi wraz z uzasadnieniem projektu ustawy budżetowej.

[International Monetary Fund]

POTRZEBY POŻYCZKOWE BUDŻETU PAŃSTWA

Art. 76. Przez potrzeby pożyczkowe budżetu państwa rozumie się zapotrzebowanie na środki finansowe niezbędne do sfinansowania:

1) deficytu:

- a) budżetu państwa,
- b) budżetu środków europejskich;

2) rozchodów budżetu państwa.

Art. 77 UFP

Minister Finansów w celu sfinansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz w związku z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa jest upoważniony do:

- 1) zaciągania zobowiązań finansowych w imieniu Skarbu Państwa, w szczególności w drodze emisji papierów wartościowych oraz zaciągania pożyczek i kredytów na rynku krajowym i zagranicznym;
- 2) spłaty zaciągniętych zobowiązań, o których mowa w pkt 1;
- 3) przeprowadzania innych operacji finansowych związanych z zarządzaniem długiem, w tym operacji związanych z finansowymi instrumentami pochodnymi;
- 4) zarządzania nadwyżką budżetu środków europejskich.

Art. 78 UFP

1. Minister Finansów realizuje zadania wynikające z zarządzania długiem Skarbu Państwa w szczególności przez:

- 1) dokonywanie czynności prawnych i faktycznych związanych z:
  - a) pozyskiwaniem zwrotnych środków finansujących potrzeby pożyczkowe budżetu państwa,
  - b) obsługą zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych oraz zaciągniętych kredytów i pożyczek;
- 2) zarządzanie wolnymi środkami budżetu państwa, a także zarządzanie pasywami finansowymi oraz aktywami finansowymi Skarbu Państwa, w tym środkami publicznymi wyodrębnionymi w związku z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa.

2. Zarządzanie wolnymi środkami, o których mowa w ust. 1 pkt 2, obejmuje w szczególności ich lokowanie na rynku finansowym.

3. Zarządzanie pasywami finansowymi oraz aktywami finansowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 2, obejmuje w szczególności wykonywanie operacji i działań na rynkach finansowych, które wpływają na zmianę struktury zadłużenia Skarbu Państwa, w celu:

- 1) zwiększenia bezpieczeństwa finansowego potrzeb pożyczkowych budżetu państwa;
- 2) obniżenia ryzyka lub kosztów obsługi długu Skarbu Państwa;
- 3) realizacji innych zadań związanych z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa, określonych w dokumencie, o którym mowa w art. 75 ust. 1.

Art. 78a UFP

Minister Finansów, działając w imieniu Skarbu Państwa, w celu sfinansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz w związku z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa jest upoważniony do przyjmowania wolnych środków w depozyt.